

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségébe tartozó egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE”-NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11–13. Telefon: József 6–70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is

Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Meghalt jószívű királyunk!

November 21-én este 9 órakor így szólt a mi öreg, nagy királyunk: „Fáradt vagyok”. . . és kiadá nemes lelkét.

Nagy szónokok és történetírók dicsőítik őt időtlen-időkig, mi csak egy boldogító tulajdonáról szólunk: az ő jószívűségéről.

Igazi mély vallásossága, bőkezűsége, a szenvedők iránti részvéte és különösen a gyermekek iránti meleg szeretete általánosan ismeretes volt. Számos esetben ő maga nyújtott segítséget a bajban levőknek. Egyszer egy tengerbe esett s onnan kimenekült matrózt a saját kabátjával takart be, hogy meg ne fázzék. És hogy az ő irgalmassága igaz, mély jószívűségben gyökerezett, mutatja az, hogy az állatok iránt is részvétet érzett.

Egyszer Cap.-Szt.-Martinban való időzése alkalmával egy montecarlói gala m-b lövő versenyen így nyilatkozott meg az ő jó szíve: „Szegény állatkák! Igazán nem értem, hogy mi örömük lehet ebben az embereknek.”

Ez az ő jószívűsége, az ő igaz szeretete tartotta össze csodásan ezt az ellentétes elemekből álló kettős birodalmat, nemcsak összetartotta, hanem hatalmassá, erőssé, művelté is tette, fejlődése számára majdnem egész hosszú uralkodása alatt a béke áldásait biztosította.

S midőn vérző szívvel látta a jóságos öreg király, mint pusztulnak el a három éves háboruban az ő szeretetének gyümölcsei, nem nézhette tovább a szenvedéseket: elment a mennyei Atyához áldást és békét kérni népei és maga számára.

Télen a nyaralóban.

Vargha Gyula.

Itt nyáron öröm, kedv, vig lárma tanyáz,
S milyen komor és bús így télen a ház;
De zárt folyosóján — ég küldte ide —
Hogy' repdes egy kedves, rémült cinege!

Nagy hózivatarban, tört ablakon át
Besurrana s itt lelt, megbúni, tanyát.
Bógáncsot és kórót hó halma temet,
Hol másszor a cinke magot csipeget.

Éhség s fagy ölyüként zsákmányra kiszállt,
Apró madarakra leselve kivált,
S a hó tetején most, zúzos fa alatt
Heverne a csöpp kis fagyvette halott...

Ne félj, ne riadj meg, égküldte szegény!
Vendége lakomnak, nem bántalak én.
Kalitka se zárlak, félénk madarat;
Szabad vagy, akárcsak a bokrok alatt.

Megbúva, kiállod itt a fagyot is,
Találsz ropogatni egy kis magot is,
Majd újra kiszállhatsz, ha tűnik a tél,
Jó olta'om addig e ház, e fedél.

Tört ablakon áldott, áldott ez a rés,
S mely dob'a a laptát, áldott az a kéz;
Az Isten irányza, fiam, kezedet;
Megmentni egy árvát, hozzánk vezetett.

Boldog karácsonyt és újévet!

Ha a szent ünnepek szeretettel teljes, békés csendjében visszapillantunk az elmúlt esztendőre, sok megpróbáltatást és szenvedést érzünk át újra, de azért mégis hálával adózunk az egek Urának, hogy megengedte édes hazánkat teljes egészében megtartanunk, sőt fegyvereinket oly diadalmos sikerekkel is megáldotta, melyek a ránk nézve kedvező béke boldogító kilátásait nyújtják.

Az Országos Állatvédő Egyesület és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének tagjai is sok küzdelmen és válságon mentek át ez évben. Jeles vezérlő munkatársaink azonban országszerte óriási erőfeszítésekkel iparkodtak testvéregyesületeink működését folytonosságban tartani és őket a béke feladatai számára legalább életben megőrizni. Nagy hézagok támadtak ugyan sorainkban, az igaz, de megmaradt hiveinknek és főleg azok lelkes vezetőinek szívében bizalom és erő van. Ez adja meg számunkra a megújulás reményét.

A lefolyt évben a központ is igyekezett körlevelek, cikkek és melegérmű levelezés által fönn tartani a szellemi közlekedést és a szövetség tevékenységét.

Legutóbb azoknak az egyesületeinknek, amelyek a háború harmadik évében is derekasan megállják helyüket és nem hátrálnak sem a munkában, sem a szövetségi szaklap előfizetésének lerovásában az O. Á. V. E. és a szövetség elnöksége hálás köszönetét fejezte ki; azokat pedig, amelyek csak ez évvel vannak hátralékban, arra kérte, hogy legyenek oly buzgók, mint eddig voltak; végre azokat, amelyek két vagy több évvel vannak hátra, először is biztosította a központ arról, hogy ezt az összekötő kapcsot nem törí szét, a lapot tovább is küldi, de ezzel szemben arra kéri a vezetőket, hogy kíséreljenek meg minden lehetőséget egyesületeik ébrentartására és a kötelekek jelzésül legalább a lapért járó 50 fillért szedjék be tagjaiktól. Vannak egyesületeink, melyeknél alig jelzi más az egyesület létét, mint szövetségi szaklapunk. Ha ennek küldését megszüntetjük, talán végkép elfelejtjük ezeket az egyesületeket.

Egyesületeink egy része ugyanis a háború elején felfüggesztette működését. Ezt nem vettük túlságosan leverőnek, mert azt reméltük, hogy a háború csak néhány hónapig tart. Most azonban látjuk, hogy téves volt ez a felfogás és helyesebb az Országos Állatvédő Egyesület és némely buzgó szövetséges egyesületünk álláspontja, mely szerint nem szabad egy percre sem rést engedni az ényészetnek.

Most, a háború harmadik évében tehát, ha még nincs is itt a béke, a békés munka fonalának felvételére kérjük föl testvéregyesületeinket. Készítsük elő a békét szeretettel. A béke királyának eljövételét fogadjuk boldog gyászt felejtő hódolattal.

Dicsőség a mennyben Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek!

Az Állatbiztosító Társaság és az állatvédelem.

Az Állatbiztosító Társaságnak érdekében áll, hogy tagjai kíméletesen bánjanak állataikkal, azért összes egyesületeink tagjainak 5% kedvezményt adott a társaság díjtételeiből. Nekünk pedig érdekünkben áll hivatkozni nyernünk az állatbiztosítók között nemcsak a tagsági díjakért, hanem azért is, hogy lehetőleg kevesbedjenek e téren azok a visszaélések, melyek állatkinzásokra vezetnek.

Ez irányban mindenekelőtt az Állatbiztosító Társaság eljárását és szabályait illetőleg kívántunk tisztán látni. Hopf-Wiedemann „Der Tierschutz“ című művében olvastuk (153. l.), hogy a németországi állatbiztosító társaságok szabályai szerint addig nem szabad az életveszélyes megsebesült vagy beteg állatot szenvedéseitől megszabadítani, míg a társaság felügyelője meg nem vizsgálta. Kérdést intéztünk tehát e tárgyban a Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társasághoz, és tökéletesen megnyugtató választ kaptunk. Ez a következő: „Mi a gyógyíthatatlanul megsérült vagy megbetegedett állatok levágását központi közegeink megvizsgálásától függővé nem tesszük, annál kevésbé, mert nagy országos hálózatunk az ily vizsgálatot minden egyes esetben teljesen lehetetlenné teszi. Minden oly esetben, midőn az állat gyors felgyógyulása nem valószínű — minden tekintet nélkül arra, hogy áll-e állatorvos rendelkezésre, vagy nem — mi a beteg állat azonnali gyors levágását elrendeljük, mit különben szövetkezeteink érdeke is megkíván.”

A községi szövetkezetek részére megállapított biztosítási feltételek is teljes biztosítékot nyújtanak az állatvédelem szempontjából.

A 6. §. így szól: Ha a szövetkezeti tag állatait rosszul takarmányozza, rosszul gondozza vagy túlerőtet, az igazgatóság jogosítva van az ily szövetkezeti tag állatai értékét leszállítani vagy pedig a biztosítást bármikor megszüntetni, de a befizetett biztosítási díjon a szövetkezeti tag minden igényét elveszti.

A 14. §. szerint a szövetkezeti tagnak, cselédeinek, vagy alkalmazottainak hanyagsága vagy mulasztása által okozott károokra a községi szövetkezeti biztosítás nem terjed ki.

A biztosított állatok megbetegedésére és kényszerlevágására a 10. §. vonatkozik, mely a következő:

„A szövetkezeti tag köteles állatai megbetegedését a szövetkezet igazgatóságának rögtön bejelenteni. Az igazgatóság intézkedik, ha azt szükségesnek találja, az állatorvosi gyógykezelés, kényszervágás vagy egyéb módon való értékesítés iránt, vagy pedig utasíthatja a felet az állat megfelelő gondozására, ápolására és takarmányozására és elrendelheti, hogy az állat bizonyos ideig istállón tartassék és a munkától elvonassék. A szövetkezeti tag köteles az igazgatóság utasítását és rendelkezését pontosan és mindenben teljesíteni és végrehajtani, mert különben kártérítéshez való jogát elveszti.

A szövetkezeti tag köteles halaszthatatlanul életveszély eseteiben, minő a dobkór (felfuvódás), fulladás veszélye vagy súlyos csonttörés, a kényszervágást végrehajtani és az esetet a szövetkezet igazgatóságának rögtön bejelenteni. Az igazgatóság az esetet megvizsgálja és az értékesítés iránt intézkedik. Az igazgatóság minden értékesíthető részt saját számlájára értékesít és a befolyt összegeket bevételézi; a károsult szövetkezeti tag pedig a kártérítést egy összegben kapja.”

Ezek a feltételek teljesen megnyugtatók ránk nézve.

Fz Országos Állatvédő Egyesület köréből.

Kegeletünk. Halottak napján, mint minden évben, úgy az idén is koszorúkat helyeztél el az Országos Állatvédő Egyesület elhunyt jövevényeinek és pedig Röck Szilárdnak, Andrassy Dénes grófnak és nejének, Ettényi Lajosnak, Szeiff Bertának és Matildnak, Szeiff Józsefnek és nejének és Petz Vilmosnének sírjára.

Madárvédelmi telep létesítése ügyében a Magyar Királyi Ornithologiai Központ következő választ adta egyesületünknek. 1058 1916 Méltóságos Uram! Hivatkozással f. é. október 8-án kelt 765. sz. szíves megkeresésére, a melyet a Szeged és vidéke Állatvédő Egyesület javasolta madárvédelmi telep létesítése ügyében intézetünkhöz juttatni méltóztatott, van szerencsém ezenel értesíteni, hogy már régen szándékom volt az eszmét felkarolni és megvalósítása érdekében mindent megtenni. Most azonban a háborúnak nem szűnő hullámai közepette a megvalósításra csak gondolni lehet, de a megfelelő munkálatok fogantatását természetesen békésebb időnkig el kell halasztanunk. Vegye azonban Méltóságod leghatározottabb ígéretemet, hogy a kedvező viszonyok beálltával egyik első kedves kötelességem leendő a madárvédelmi mintatelep létesítése iránt nemcsak a megfelelő lépéseket megtenni, hanem azt közönségünk okulására teljességében megalkotni, esetleg az ország több alkalmas pontján. Kiváló tisztelettel nyilváníthatom, hogy kész vagyok Budapest, 1916 november hó 8. Chernel István.

Téli állatvédelem. A téli zord idő beálltával egyesületünk következő felhívása jelent meg a napilapokban:

„A lovak védelme. Az Országos Állatvédő Egyesület azzal a kérelemmel fordul a lótulajdonosokhoz, hogy lovaikat ésszerű patkóval vasaltassák és túlterheléstől kímélik meg. A zabhiány folytán rosszul táplált lovak veszítettek erejükből. Most, a rossz időben és sikos utakon könnyen fölülmulhatják követeleményeink az ő teljesítő képességüket. Ilyenkor nyugodtan és érző szívvel segítsünk szegény munkás állatainkon. Könnyebbítsük meg a terhet vagy gondoskodjunk előfogatról, de az ostorral ne kegyetlenkedjünk. A művelt közönség pedig akadályozza meg szép szóval vagy, ha ez nem használ, a legközelebbi rendőrszem igénybevitelével az állatkínzásokat. Ezrével lelik kínos halálukat lovaik a harctereken, legalább az itthon levőket ne kínozzuk fölöslegesen“.

Az Országos Állatvédő Egyesület az idén is megkérte a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy rendeletet adjon ki a ló-kínzások kevesbités érdekében. Kérjük szövetséges egyesületeinket is hasonló felhívások közlétevése és rendeletek kérelmezésére. A megbízottakat és más egyesületi tagokat pedig kérjük, hogy még nagyobb buzgalommal teljesítsék felügyelő hivatásukat.

Állatok mint teherárúk. A M. Á. V. igazgatósága a vasuti állatdíjszabáshoz nov. 1-én VIII. sz. pótlékot adott ki, mely szerint élőállatok az entül nemcsak gyors-, hanem teherfuvarlevéllel is fel lehet adni. Egyesületünk a M. Á. V. igazgatóságához fordult felvilágosításért, nem vezet-e ez az intézkedés különösen a közlekedés mai viszonyai között állatkínzásokra. A M. Á. V. igazgatósága erre következő megnyugtató értesítést adta: Az említett pótlékkal csak az élő állatok elszámolása módosult s ebből kifolyólag az eddigi állapottal szemben rosszabbodás nem állott be. A szállítás gyors és folytatolagos lebonyolítása érdekében a kellő intézkedéseket megtettük. Darány udv. tanácsos, igazgató.

Választmányi gyűlés. 1916. dec. 12-én az Országos Állatvédő Egyesület választmányi gyűlést tartott, melyről jövőre közlünk részletes tudósítást.

Petróleumos halak. Budapest halkereskedelmében már évek óta vannak petróleumos halak forgalomban. A X. ker. előjáróság 50 K-ra büntetett meg egy halárusnót petróleumos hal eladása miatt a közegészségügyi törvény alapján. Ugyanezen elő-

járásnál már 1907-ben is volt eljárás e visszaélés ellen. Mint-hogy itt nemcsak közegészségügyi és kereskedelmi, hanem haltenyésztési és állatkínzási kihágásról és annak kiterjedt gyakorlatáról is szó van, az O. Á. V. E. fölterjesztette az ügyet a földművelésügyi miniszterhez (1187/1916. nov. 20.).

A lúdtömő készülék nem kínozza az állatot. A lapokban lúdtömő „gép“ hirdetése jelent meg. Lendl Adolf dr. alelnökünk melegen érző szívével egyesületünkhöz levelet írt, melyben annak a véleményének adott kifejezést, hogy ha már a kézzel való tömés is állatkínzás, hát akkor mily nagy kínokat okozhat az érzéketlen gép. Elnökségünk Turcsányi István nagykőrösi lakoshoz, a készülék feltalálójához és terjesztőjéhez fordult felvilágosításért. Turcsányi fel is jött Budapestre és bemutatva a készüléket, magyarázó füzetével együtt. E készülék az állatot nem engedi harapni, a száját kifizítve tartja, a légzőcsövet a tömőanyagtól elzárja, elfedi, a nyelési csőkönyöséget megszünteti, a garatot kinyitja és nyitva tartja. A földművelésügyi miniszter ajánló rendelete szerint pedig a készülék alkalmazásával az állat kevesebb kínnal van kitéve, tehát könnyebben hízik és a tömés a készülékkel épen félannyi időt vesz igénybe, mint nélküle“.

Uj szabályrendeletek a tehéntőgyek megnagyobbitása ellen. Fejér vármegye és Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsága az Országos Állatvédő Egyesület kérelmére Szombathely r. t. város szabályrendeletek mintájára szabályrendeletet alkotott a tehéntőgyek mesterséges megnagyobbitása ellen.

A szövetséges egyesületek köréből.

Kassai Állatvédő Egyesület. 167/1916. szám. Igen tisztelt Elnökség! Egyesületünk működésére vonatkozó iratokat s hirdap-cikkeket van szerencsénk bétérjeszteni. Működésünk elé a háborúnak hosszú tartama következtében mindig több és több akadály hordul, mert a háborús idő alatt szinte új erkölcsi nézet született meg, melyről azonban sajnálattal kell megállapítanunk, hogy bizony az erkölcsi érzés nem hogy finomodott volna, hanem inkább eldurvult s a humánus gondolkodást, nem tekintve a kevés kivételt, a telhetetlen önzés, kapzsiság, ember s állat erős kizsárolása váltotta föl. Az önfegyelem s általában a fegyelmelzedség nagyon meglazult. Az ifjúság nagy része fegyelmelzeten eldurvult, mert hiányzik nála az atyai szigor s a hatóság érelyes ellenőrzés és mert a 12—14 éves gyerekek nagy része a munkáshány folytán a felnőttek munkájának egy részét kénytelenek elvégezni s ennek következtében sokszor tekintélyes pénzösszeget tesznek szert, melyet aztán nem a serdülő gyermekeknek való élvezetekre használnak föl, ami viszont gyermeki lelki megemelyezi s az iskolai erkölcsös nevelés hímpora az élet küzdelmeiben csakhamar leperog róluk. Ezek a gyerekek aztán már felnőtteknek vélik magukat s korlátlan szabadságra vágnak s törekednek, amellyel pedig még egyáltalán élni nem, csak inkább visszaélni tudnak vele. Szomorú látvány, amikor ilyen serdületlen kocsisok, béresek vagy egyéb alkalmazású legénykék bepálinkázva, cigaretta vagy szivar füstölése mellett minden ok nélkül, tisztán szeszélyből vagy virtusból szinte kéjelegve ütök-verik a reájuk bízott állatokat, melyek gyenge tápláltságuk mellett az erejüket túlhaladó munkát elvégezni alig-alig képesek. A gazdák pedig szintén mentől nagyobb hasznot óhajtanak szerezni igazonó állataik révén s így nemcsak elnézik, de sőt még serkentik is alkalmazottjaikat, hogy állataikkal minél több s minél gyorsabb munkát végezzenek, aminek következménye, hogy a szegény állatokat rövid idő alatt agyonhajszolják, megsántítják. A rendőrség is meglehetősen tehetetlenül áll e szomorú esetekkel

szemben, mert a munkaadó hivatkozva a közszükségletek föltétlen kielégítésére, azt mondja, hogy örülnie kell, ha ilyen gyereket is kap kocsisnak s hogy állatjait a nagy drágaság miatt nem táplálhatja kellő mértékben, azoknak pedig a béke ideinél is nagyobb munkát kell elvégezniök. Az állatkínzók legtöbbször, ha feltének helytelenségére s büntetethez valóra figyelméztetni merjük, durván kitámad, hogy hiszen a harctéren emberéletek pusztulnak el és azokat nem sajnálják, hát miért akarják az urak az állatokat védeni, hiszen az állat arra való, hogy dolgozzék, hiszen én csak nem fogok helyette dolgozni. És sajnos, hogy ilyen gondolkodást tapasztalunk társadalmunk intelligensebb elemeinél is.

Ezek a szomorú jelek arra vallanak, hogy bizony csalódtak azok, akik azt hitték, hogy a háború tisztító tűz lesz a lelkekre, megnevesbíti az erkölcsöket s az emberek szívét a jóra hajlósabbá teszi, mert bizony majdnem minden téren, de különösen az állatvédelem terén szomorúan kell az ellenkezőjét tapasztalni. Ily körülmények közt egy intézmény, amely tisztán az emberek jószívűségére, humánus érzésére támaszkodva kell, hogy szeretett hazánk s az emberiség javát előmozdító munkálkodását kifejthesse, sajnos, de való, hogy a tisztakar s néhány lelkes tag önfeláldozó tevékenysége dacára csak csekély mértékben képes a kitűzött célt elérni. Egyesületünk vezetősége azonban minden nehézségek ellenére szóval, tettel s különösen a helyi lapok útján írásban is igyekszik az állatvédelem iránti érdeklődést ébren tartani s az állatok megvédése iránt tőle telhetőleg mindent megtesz, mert erősen bizik benne, hogy egy szebb, egy jobb, egy nemesebb korszaknak kell a mostanira következnie, amikor is a most felszabadult és sokszor tomboló szenvedélyek kellően megzaboláztatnak s hazáját hön szerető minden magyar ember keresni fogja az alkalmat, a módot, a helyet, hogy édes hazánk fölvirágoztatása érdekében legjobb tudása és képessége szerint munkálkodjék, amikor tehát az állatvédelem is elfoglalhatja majd az államgépzetben azt a helyet, amely méltán megilleti. Adja a magyarok Istene, hogy ezen hön óhajtott kor mielőbb ránk köszöntsön. Kassa, 1916. évi október hó 21-én *Ravasz István* titkár, *Arányi Antal* elnök.

Miskolci Állatvédő Egyesület. Most is csak annyit írhatok, hogy még élünk, helyesebben tengődünk. Tagjaink egy része bevonult, többen vissza se térnek többé, egyesek elköltöztek a városból s így mindig kevesebben és kevesebben leszünk. A létszám pótlására, új tagok gyűjtésére pedig nem is gondolhatunk most. De bármily nehéz is a helyzetünk, nem vigasztalan. Résszembről mindent elkövetek, hogy ez a vegetálás halálos betegség ne fájuljon E végből elsősorban is az ifjúságot igyekszem bevonni működésünk körébe. Terjesztem közöttük a naptárt és minél többet törekszem besorozni a Madárvédő Ligába. Hogy eddigi munkánk egyik kedvező eredményéről megemlékezzem örömmel jelenem ama tapasztalatokat, hogy az elmúlt nyáron ritkán fordult elő fészekraklás s általában madárüldözés, amit elsősorban az iskolák érdemének tulajdonítok. De számos kert- és szőlőtulajdonos is felismerte a madarak védelmének gazdasági nagy jelentőségét és fészekodvakat kért tőlem. Sajnos, egyetlen fészekodvu-gyárunk szemtelése miatt — miután a raktári készlet rég elfogyott — nem nyújthatunk több fészkelő otthont kedves vendégeinknek. Az odvak házi előállítására pedig (mert azzal a gondolattal is foglalkoztunk) annyi akadály gördült, hogy arról le kellett mondanunk. Ezért legyen szabad a Központ b. figyelmét felhívnom e hiányra, mert az eddig kitett odvaink is lassanként pusztulnak s rövidesen mind hasznavehetetlenekké válnak, amiért már most is néhány százra volna szükségünk, hogy a hiányt pótoljuk s egyes új területeket is bevonjunk a védelem körébe. Az etetők is kiegészítésre szorúlnak, evégből a városi tanácsot kerestük meg az iránt, hogy a szolgálatban lévő muszka foglyokkal készit-

etne számunkra vagy 12 darabot. Választ eddig még nem kaptunk, de reményelem, kedvező lesz az

Tavasszal fölhívtam a tanulóok figyelmét a napraforgó termesztésére s vetőmagot is adtam nekik; a dinnyeévadban pedig a különféle dinnyék magvainak gyűjtésére buzdítottam őket. Az így összegyűjtött pár kilogramnyi készlet az, amivel segítségére lehetünk az éhező madárkákknak. Az etetést a kath. főgimnázium és a polgári iskola növendékei fogják végezni ez idén is. A gimnáziumban dr. Szerényi Nándor tanár buzgólkodik e téren. Legutóbb pályadíjat tűzött ki egy madárvédelmi írásbeli dolgozatra, melyet a nyertes majd egyesületünk diapositívjeinek felhasználásával tartandó előadás keretében fog felolvasni. Fájdalommal említem meg, hogy a muliban oly szépen megindított s oly nagy tetszéssel fogadott állatvédelmi nyilvános előadásaimat ez idén sem folytathatom. A lovak védelmét illetőleg most kevés a teendőnk, mivel egyrészt a rendőrség is szigorúan bünteti az állatkínzó kocsisokat, de meg a lótulajdonosok is nagyobb becsben tartják a megélhetésüket biztosító drága jószágukat. Ennyiben számolhatok be most helyzetünkről, munkálkodásunkról. Miskolc, 1916. nov. 29. *Koncs Sándor* tanár, titkár.

A Hontmegyei Állatvédő Egyesület Ipolyságon f. évi november hó 19-én tartotta közgyűlését *Draskóczy Jenő* kir. műszaki tanácsos elnökelete alatt. Az elnök bemutatja az Országos Állatvédő Egyesület levelét, melyben a küldött meghívóra válaszképpen üdvözi a szövetséges egyesületet. A közgyűlés a buzdítólag ható megemlékezést köszönettel veszi tudomásul; és egyben megbizta az elnököt, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvének megküldésekor a levélre hasonló szívéllyességgel válaszoljon.

A választmányi jelentést az egyesület 1916. évi működéséről — a hadbavonult titkár helyett — az elnök a következőkben terjeszti elő: A még mindig tartó háború — mint minden téren — úgy egyesületünk működése terére is bénítólag hat. Mindazonáltal e bénulás, mint az alább következőkből kitétniük, a teljes téllenségig nem fokozódott. Több évi tapasztalatunk, hogy az állatvédelem terén való teendőkhöz, illetve azok megértéséhez szükséges jobb érzés beoltása jóformán csakis a fejlődő gyermekszívben jár foganattal. Ezért is egyesületünk tevékenysége, figyelme odaterjedt, hogy az iskola útján terjessze az állatvédelem nemes erkölcsét E téren elsősorban *Pálfi Péter* kir. tanfelügyelő buzgó tagtársunknak tartozunk köszönettel, akinek kezdeményezésére az iskolás gyermekek között mintegy 30 K értékű iskolai írószert (írónt, írkat, tollat, palavesszőt) osztottunk szét, amelyeket ellenében ők téli madáreléséget hordogatnak össze egyesületünk számára. E részben a kir. tanfelügyelőség lelkes felhívást is tett közzé a „Honti Tanügy” f. évi IC. számában. Egyben értesüléseink is vannak arról, hogy több lelkes tanító az iskolás gyermekeket a madarak védelmére (téli etetésére) buzdította. E buzdító tanítás — mint több példa bizonyítja — nem maradt hatás nélküli. *Pásztor József* „Négylábú bajtársaink” című könyvéből 20 drbot rendeltünk meg, amelyekből 17 darabot *Pálfi Péter* kir. tanfelügyelő tagtársunk volt szíves értékesíteni; és az azért befolyt 50 K 70 f t egyesületünk pénztárába beszolgáltatni. A tagdíjak, ha nem is pontosan, de nehéz viszonyokhoz képest elég jól folytak be; és a hátralék ezidőszert az összes tagjainkra eső 300 korona után 46 koronát tesz. Szomorúan jelentjük, hogy tagjaink sorából báró *Nyáry A. fonz* és *Kallós László* elhaltak és pedig az utóbbi a harctéren szerzett betegsége következtében hősi halállal. Továbbá tagjaink sorából *Totovich Kálmán* betegség és *Sághy Benő*t kilépés miatt töröltük. E vesztéseket számba véve, tagjaink ezidőszertinti összes száma 156, 2 alapító és 154 rendes tag. Az egyesület ezidőszertinti vagyona készpénzben 444 K 96 f, mely takarékkönyvben a Hontmegyei Népbanknál van elhelyezve. Az előadottakból látható, hogy itt-ott mégis életjelt adtunk magunkról bizonyosságul annak,

hogy életerőnk teljesen ki nem aludt; és ha a mindnyájunk által kívánt béke helyreállhat, szunnyadó életerőnk új lángra lobbanva — tevékenységünket a nemes cél érdekében bizonyára fokozott mértékben tudjuk majd kifejtetni.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és egyben Pálfi Péter tagtársunk indítványára az elnökek köszönetet mond azért, hogy az egyesület működését e rendkívüli időkben is fenntartja. Elhatározza a közgyűlés, hogy a Gyermekeknaptártól 1500 példányt rendel. Néhány helybeli ügy megbeszélése után az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Eggenhofer Lipót és Schmidt Artur tagtársat kéri fel és az ülést berekeszti azzal a biztató felhívással, hogy a tél alatt madaraink — de főképen kedves cinkéink — etetéséről meg ne feledkezzenek. Draskóczy Jenő elnök.

Esztergom-megyei Állatvédő Egyesület. Grósz Ferencz alelnök jelenti, hogy a lemondott Marosi József régi érdemes elnök helyébe dr. Antony Béla esztergomi polgármestert kérték föl, ki az elnökséget vállalta és már átvette az összes iratokat. Dr. Antony Béla már régi ügybarátunk és munkatársunk. Ő volt mint szentendrei polgármester az ottani állatvédő egyesület elnöke. Örömmel és melegen üdvözljük őt szép múltú esztergomi egyesületünk elnökségében.

Sárosvármegyei Állatvédő Egyesület. Kis leányom (Bohrandt Lenke, Eperjes) azt írja, hogy kérem a központo', küld-ne vagy kérne az b. lapjában az általam elhagyott etető számára madáreleséget, nehogy az oda olyannyira megszokott madárkák ez idén szükségét szenvedjenek. A kérelmet ezennel továbbítom és annak szíves teljesítését magam is kérem! Itteni etetőm a trénnél levő szabadon felakasztott húsraktárunk, melyről a cinégék, fakuszok és szajkók egész bizalmasan és nagy seregekben szededgetik a háját és velőt Ezen mai napság a Hinterlandban oly nehezen megszerezhető élelmet méltán irigyelhetik a békés vidéken tartózkodó madaraink a harctéren levőktől... Jól és egészséges vagyok! Boldog ünnepeket és újévet már most kívánok! Kiváló tisztelettel 1916. nov. 21. Bohrandt Lajos 32. vadászszázalaj. Törzs. Táborig-posta 423.

Gyulafehérvári Állatvédő Egyesület. Sajnálattal kell közölnöm, hogy ezuttal sem nyilatkozhatom kedvezőbben, mint 1915-ben.

A fiúnevelő intézetben elfoglalt állásom annyira lefoglalja minden időmet, hogy a tisztviselő kollégákkal érintkezést sem tarthatok fenn. — Semmi reményem, hogy a háboru alatt az egyesület valamelyes akciót fejthetne ki — Egyelőre a gimnáziumi előadások keretében kifejtett apostolkodáson kívül mást nem tudok ígérni. — Remélem, hogy a háború után bővebb és vigasztalóbb lesz beszámoló, Gyulafehérvár, 1916. dec. 8. Bodó Ferenc.

Földműves" című gazdasági néplapot is. Kiadta még az egyesület a Magyar Földműves Naptárát és két szakfűzetet. Az egyesületnek 5869 tagja van, a tagok száma 36-tal szaporodott. A rendes tagsági díj 30 K. Az egyesület vagyona $2\frac{1}{2}$ millió K, 19. 5. évi bevétele 385 ezer K. Az O. M. G. E. elnöke Bujanovics Sándor.

Petroniusz. E címen írt tárcát Sz. B. a Budapesti Hírlap nov. 15-iki számába. Petroniusz egy rokkant hadiló neve. Nagyon szépen, érző szívvel ír a hadilovakról a jeles író. Kár, hogy helyszüke miatt nem közölhetjük az egész tárcát, csak a végét: Ki tudná, hány eredményes küzdelem emléke tapad ahhoz a szomorú látványhoz, mikor néhány hűségese ló végső erejét megfeszítve, vértől borítva, éhezve, hajszolva, ismeretlen célokért, párája elszállásáig kötelességét teljesítette E becsületes, hűségese jószágok iránt való hálámat véltem leróni akkor, mikor egyet közülök Petroniuszt, gondozásba vettem s a megsemmisülés elől tűzhelyem közelében új életre melengtettem. Mialatt Petroniusz bizalmas köhögéssel keresi zsebemben a most nehezen kapható cukrot s én szép fejét simogattam, azon gondolkodom, hogy a harctérről kimustrálás alá kerülő lovakkal nem bánunk emberségesen Nyilvános árverésen a legtöbb potom áron kufár kezekbe kerül. Miután végigment a háború borzalmaiban, még a nyereszkeskedő emberek torturáit is végig kell szenvednie. Láttam olyan lovat, amely kétszer volt a harctéren és kétszer került kupeczek keze közé. Ezeknek a sokat szenvedett, tisztességes párának pedig csak gazdaságokban volna a helye, ahol jól teljesített szolgálataik fejében, mérsékelt munkában, emberséges penzióban töltenék napjaikat s mozgó emléktárgyaivá lennének egy lovas nemzet hajdani és jelen dicsőségének.

Az erdélyi menekültek állatai. Az erdélyi menekültek állatállományát az elpocsékolástól megvédelmezendő, a kormány tudvalevőleg szeptember hó első napjaiban a Hadi Állatvédtéti Bizottságot szervezte, mely hír szerint közel százezer darab állatot vett át az erdélyi menekültektől. Ebből körülbelül 40.000 darab még megvan, ezeket vissza fogják majd adni a vissza-települő tulajdonosoknak. Az eladott állatok ára fejében 25 millió korona körüli összeg folyt be. A kormány az erdélyi menekülteknek az állatok eladásával kapcsolatos jogigényei tárgyában rendeletet bocsátott ki november 24-én 3900. M. E. szám alatt.

Arányi Antal kir. tanácsos a Kassai Állatvédő Egyesület érdemes elnöke a budapesti Császár-fürdőben tartózkodott, hol őt az O. Á. V. E. főtitkára meglátogatta. Meleg hálával emlékezett meg Arányi elnök ö z v. Kolozsváry Károlynénak, az O. Á. V. E. választmányi tagjának sikeres kassai taggyűjtéséről.

KÜLÖNFÉLÉK.

A karácsonyfa mint madáretető. Boldog idő, mikor kis rovarrevő énekeseinknek is örömet szerezhetünk karácsonyfánkkal! Mindenféle magvat (kender, köles) olvasztott faggyúval összekeverve rá lehet önteni az ünnepek után a leszedett karácsonyfa ágaira. Ez a legkedvesebb eledele a madaraknak. Milyen kedves látvány egy ilyen karácsonyfa ablakunk előtt, tele röpdős vendégekkel! Most azonban sajnos — nincs se magunk, se zsiradékunk erre a célra.

Szeretet az állatvilágban. Bufion a híres francia tudós írja, hogy a legfiatalabb pókok az általuk szőtt hálót átengedik az öreg pókoknak, melyek háló szövésére már nem képesek. Ugyan ő beszéli, hogy egy macskának, melynek négy kölyke volt, csak egyet hagytak meg és hármát a folyóba dobtak. Kettő csakhamar elmerült, de a harmadik valahogy tartotta magát nagy bajjal a víz színén és keservesen nyivákol. Egy

HIREK.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1916. évi XXV. évkönyve most jelent meg. Az Évkönyv 217. oldalra terjed, pedig a tagok névsora az idén nincs is benne. A nagy anyagnak három szakasza van: I. Az egyesület a mezőgazdasági érdekek szolgálatában. II. Az egyesület tevékenysége a szakértelem fejlesztése terén. III. Az egyesület belélete. — Az egyesület felterjesztései között szerepel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a természet- és állatvédelem nevelőoktatás ügyében az Orsz. Állatvédő Egyesület kérelmének kedvező elintézése tárgyában 1916. május 10-én kelt felterjesztés is. A „Köztelek" egyesületi közlöny 25. évet töltötte be, főszerkesztője Rubinek Gyula igazgató, felelős szerkesztője Szilaszy Zoltán szövetségi titkár, helyettes szerkesztője Mutschbacher Emil dr. titkár. Ugyanők szerkesztik a „Magyar

vadász, mely a vízpartján járt, beleugrott a vízbe, kimentette a macskakölyket, abban a kosárban helyezte el, ahol saját kölykei voltak és ezekkel együtt nevelte fel a macskakölyket. Francia halászok elbeszélése szerint egy ízben egy csapat delfin (vízi emlős állat) úszott a part hosszában. Egy fiatal tapasztalatlan delfin a parthoz nagyon közel talált úszni, a fövenyre került és nem bírt onnan szabadulni. A delfin csapatban látható izgalom keletkezett és valamennyien siettek a fiatal delfin kiszabadítására. Sokat küzdöttek, de eredmény nélkül, úgy hogy a bekövetkezett apály miatt valamennyi szárazon maradt és az odasiető halászok zsákmánya lett. Egy másik eset a következő: Párisban a Szajna partján egy beteges, erőtlén kutya heverve sütkérezett. Utcagyerekek megkötözték és a folyóba dobták. Egy derék neufundlandi kutya a vízbe vetette magát, kihozta a rokkant kutyát a partra és eltávozott. Alig tett néhány lépést, a gonosz utcagyerekek újból bedobták a gyenge állatot a vízbe. A neufundlandi visszafordult és ismét kihalászta a szegény állatot. De egyuttal nekiesett a gonosz rajkóknak és megmarta azt, ki legközelebb állott, mire a többi futásnak eredt. A körülálló közlők közül senki sem törődött a megmárt kis gonosztevővel, de a beteg kutyát egy jószívű kofa vette magához. △

Tyukok betegsége. Német folyóiratok szerint a baromfi udvarokban a tyukok megbetegedése és elhullása gyakran annak tulajdonítható, hogy a talaj az állatok ürülékei által meg van fertőzve. Azért azt ajánlják, hogy a tenyésztők erre figyelemmel legyenek, időnként a talajt felássák, és homokkal kevert friss földet hozzanak a megfertőzött és kihányt föld helyébe. △

A hóhér légy. A bécsi „Tierfreund“ szerint Amerikában egy légyfajta ismeretes, mely tojásait bizonyos hangyafajták fejébe rakja le. A hangyák ismerik e legyet, rettegnek szúrásától, de hiába igyekeznek tőle menekülni. A fejbeszúrt hangyák rövid ideig ide-oda támolyognak és fejük csakhamar elválk a testtől. △

A mozdony és a ló. A Drezdener Anzeiger a következő összehasonlítást közli: Ha egy lokomotív, tehát egy élettelen gép, nem bírja tovább húzni vonatát, akkor egyszerűen egy második gépet kapcsolnak a vonat elé; ha azonban egy élő igavonó állat elakad túlságos terhével, akkor hegyébe mennek az ostorral és ostornyéllal. A vaspépet kellőképp fűtik, hogy mehessen; az állattól megvonják a táplálékot. A gépet rendszeren olajozzák és tisztán tartják, a szegény lovat elhanyagolják, sőt még farkát is levágják, s így nem tudja a kínzó legyeket elűzni magáról. A vasút síma vágányokon halad; a lónak az ő nehéz szekerét homokon, sáron, árkon, bokron keresztül kell húznia és hajtják őt anélkül, hogy kis pihenőt adnának neki. A mozdonyvezetőnek vizsgát kell letennie a gép ismeretéről, a lovat azonban olyanok kezébe adják, akik nem tudnak egyebet, mint ütni, verni. A mozdonyvezetőnek pontos, meghatározott időben kell elindulnia, a hanyag kocsis pedig a kocsmában ül, lovait pedig kinn hagyja állni fagyban vagy a napon és azután örült hajszolással igyekszik behozni az elvesztett időt. Ha egy mozdony hibás lesz, a javító műhelybe kerül; ha a ló megbetegszik, ostorral gyógyítják. Ha a gépet már nem használják, kivonják a forgalomból; a megöregedett és beteg állatot azonban kézzel-kézre adják és napról-napra durvább munkával és rosszabb ellátással és bánásmóddal zsarolják ki utolsó leheletéig.

A lányok nem szedik ki a fészkeket. Bársony István a Magyar Lányok című lap aug. 13-iki számában így kezdi „Madárfészkek“ című érdekes ismertetését: Pajkos fiúk hirhettek arról, hogy mennyire pusztítják és kirabolják a madárfészkeket, amelyek megannyi madárcsalád otthonai. Leányt egyetlenegy sem tudok, aki ilyen csúnya és lelketlen mulatságra vágyott volna. Ez is azt mutatja, hogy a lányok gyöngédebb lelkeik, mint a fiúk. A részvét, a kímélet vágya jobban a szívükben van. Ami annál szebb tulajdonságuk, mert hisz épen

a legkedvesebb, leghasznosabb madarak azok, melyeknek a fészkek legnagyobb veszedelemben forog azok miatt, akik madárfészket keresnek. Pedig ezek a hasznos madárkák az emberiségnek eléggé meg sem becsülhető jötevői.

A kutya megértése. Hans Thoma, aki mint festő és mint író ismeretes, kutyatörténetet írt, melyben azt állítja, hogy a kutyát meg lehet érteni. Elmond egy kis eseményt, mely alkalommal megértette az ő eleven, okos, ügyes kutyáját. Ez rettenetes ugatással fogadott minden látogatót. Erről akarta leszoktatni. Elővett egy ostort azzal fenyegetően állt meg Floki előtt. Jött az első látogató, Floki nem ugatott, hanem egész testével izgett-mozgott, farkát csóválta és merően nézte gazdáját. Hans Thoma most megértette kutyáját: „Tanár úr, ha önnek nem kell az ugatás, akkor ne fogadjon kutyát, hanem jó lesz önnek egy birka is.“ Flokinak ezt a mondását zsebre dugta az író, épúgy mint az ostort is. Floki kibékülése jeléül odanyújtotta első lábát és olyan pillantást vetett gazdájára, melyből világosan megértette, hogy irigyléi azért, mert keze van. △

KÜLFÖLD.

A kölni állatvédő egyesület (Cölner Tierschutzverein) 44. évi jelentése Wiedmann Viktor dr. tanár titkár szerkesztésében, 19 oldalas füzetben jelent meg. Az egyesület elnöke Harman Ottó, aki egyszersmind a német birodalmi állatvédő egyesületek szövetségének is elnöke. A közgyűlésen a kormányhatóság képviselője és 14 fuvaros is jelen volt. A jelentés örömmel említi a városi kocsisiskola üdvös működését. Az egyesület tagjainak száma a háború folytán 2987-ről 2838-ra szállott le. Az elmúlt évben 992 kutyát és 809 macskát öltek meg a telepen szénsavval. A szövetségi szaklap járt minden tagnak. Az évi bevétel 14,000 márka volt, s ebből a tagsági díjak összege 8000 márka. Az egyesület vagyona 20,000 márka.

Madárvilág a bécsi Práterben. Több évi vizsgálódások alapján E. Mintus azt írja, hogy némely madárfajták a Práterből eltűntek, mások ritkábbakká váltak, ismét mások megszüntek fészkelni. Úgyszólván teljesen eltűntek a vízmadarak, melyekből előbbi években még sok fajta tanyázott a Práter vizeiben. Ilyenek voltak még a 70-es években a kócsagok és kormoránok. A kacsafajtákból is már csak egy-kettő látható. Több északi récefajta, sirályok és vöcsökök, mint télimadarak jelennek meg. Nagyon kevesbedtek a ragadozó madarak. Vagy tíz év előtt még a kerecsensólyom is látható volt a fészkelés ideje alatt, ma már csak elvétve kerül a Práterbe. Rég elmúltak azok az idők, amidőn a ráró, parlagi sas és réti sas tanyáztak a ligetben. A teljesen elpusztult madárfajok közül megnevezhetők az uhuk, a gyurgyalag, a holló, melyek azelőtt itt fészkeltek. Az éneklő madarak állománya nem szenvedett lényeges változást. Csak annyit lehet feljegyezni, hogy a nádissármány mint fészkelő eltűnt, de lényegesen megsaporodott a függő cinegék száma. Mint fészkelő madár eltűnt továbbá a parti fecske is. △

Kutyahús fogyasztása Bécsben. A Neue Freie Presse szerint a bíróság előtt Dornné panaszt tett Hankeék ellen, hogy kedvenc kutyáját, melyet a nagy drágaság miatt már nem bírt tartani, elváltatták, hogy vidéken elhelyezék. Midőn a szegény asszony tudakozódni jött Hankeékhoz, épen akkor húzták ki a kutyát megsűtve a kemencéből. A bíróság előtt Hankeék azzal védekeztek, hogy a kutya folyton vonított, epékövei voltak, fájdalom nélkül kivégezték és elfogyasztották. A bíróság nem hozhatott ítéletet, hanem kénytelen volt kiegészítő tárgyalást elrendelni, mert a kutyatulajdonos nevének kézbesített szájkosár és bárca egy más kutyáé volt, ami arra mutat, hogy Hankeék rendszeresen idegenítették el kutyákat.

Felelős szerkesztő FODOR ÁRPÁD tanár, főtítkár.

Neuwald Illés utódai könyvnyomda Budapest.

Tartalomjegyzék 1916.

Cikkek.	Oldal	Az O. Á. V. E. köréből.	Oldal	Oldal	
A szövetség teendői	9	Ajándékok, adományok	5, 12, 22, 56, 73	Madarak és fák napja és a M. Á. V. 47	
A székesfőváros madárvédelme Guckler K.	12	Állatbirt. Társ. kedvezménye	12	Madarak és fák napjáról VI. Évkönyv 56	
A szentendrei lókörház. Dr. Zeőke A.	19	Állatkinzás üldözése	13, 27	Népoktató egyesület	5, 12
A részvét. Vargha Gy.	25	Állatok, mint teherárúk	79	Nikolits György megbízott jelentése	27
A ragadozó állatok irtása	25	Állatmenedékház kenyérellátása	27	Országos Népoktató Egyesület	5, 12
Állatbiztosítás. Gruber József	35	Ajándékkönyvecske	27	Olvasmány a beteg katonáknak	12
A vén komfortáblis ló. Vargha Gy.	53	Állatvédelmi felolvasások Szerbiában	37	Olajos magvak vetése	36
A három leány. Fodor A.	60	Apponyi Albert gróf üdvözlése	46	Orsz. Ifj. Madárvédő Liga	73
A költöző fecskékhez. Vargha Gy.	61	Allategészségügyi törvény	56	Petroleumos halak	79
Állategészségügyi törvény	63	Bazini marhakinzás	27	Postai kedvezmények	5
Az ősz madara. Tafferner B.	70	Döry Miklósné alapítványa	12	Pásztorlevél	37
Állatbiztosítás és állatvédelem	78	Erdélyi menekült kutya	73	Br. Pongrácz Vincéné	46
Berlini á. v. e. kiadványai	32	Egyesületalakítás Gyulán	5	Rokkant katona segélyezése	13
Boltag karácsonyt és újévet	78	Ezer koronás alapítvány	5	Róznyói püspök pásztorlevele	36
Chernel István, a M. K. Ornith. Központ igazgatója	61	Elnök úr szabadságon	12, 56	Rökk Szilárd gyászmiséje	73
Éreznek-e az állatok? Fodor A.	18	Ebkinzások megelőzése	27	Sebők Zsigmond †	46
Ebek elfogása külföldön. Hänslér K.	46	Emberségesebb elfogó eszközök	27	Siófokon madárvédelem	37
Ebadó felemelése	54	Ebadó felemelése	46	Szombathelyi szabályrendelet a fejős- tehenekről	27
Előterjesztés	54, 70	Elismerés	56, 64	Szöv. egyesületeink évi jelentései	36
Felterjesztésünk	52, 53, 63, 73	VI. Évkönyv a madarak és fák napjáról	56	Szerbiában állatvédelmi felolvasások	37
Gyermeknaptár. 1917.	75	Ebtenyésztők Egyesülete	56	Szombathelyi gypmester	37
Husvét	25	Évkönyvünk kiadása	65	Szabályrendelet a tehéntőgyekről	27, 56, 73
Háború és állatszeretet. Raitsits Emil	69	Esti Újság	65	Szabolcsi Mihály	65
Körlevél a M. Á. V. E. Sz minden tagjához	1, 9	Egyesületünk irodájából	65	Téli állatvédelem	5, 79
Kéreg a sziveken. Csité K.	16	Földmivvelésügyi miniszter elismerése	65	Tanfőtábornak köszönet	23
Koch Nándor dr. előadása	20	Földtani Társulat	65	Tehéntőgyek megduzzasztása	27, 56, 73, 79
Közgyűlési meghívó	33	Fiatalok bűnösök	74	The American Humane Association	65
Közélemezés érdekében. Dr. Kováts L.	55	Gyulán egyesületalakítás	5	Tilkárunk előmenetele	73
Kukuljevic József dr. sorsáról, dr. Kukuljevic Józsefné	59	Gözmalmok ajándékai	5	Uj megbízottak	13
Közgyűlés és nagygyűlés	41	Gyermeknaptár	5, 13, 65	Uj tagok	22
Lovak téli patkója Monostori K.	2	Gretschl Ödön †	22	Választmányi és végreh. biz. gyűlés	13, 36, 79
Megbízottak értekezlete	4	Gyepmesterlegények kegyetlensége	22	Vallás- és közokt. min elismerése	56
Meghívó köz- és nagygyűlésre	33	Hirlapi felhívás téli állatvédelem érdekében	5		
Marhák zósza	53	Herman Ottóné †	65		
Madáreliség hiánya	70	Hänslér Károlyné †	65		
Meghalt jószívű királyunk	77	Hontvárm. Gazdasági Egyesülete	65		
Néhány szó a kutyatolvajokról, lovag Kerpely B.	10	Kegeletünk	79		
Nagygyűlés és közgyűlés	41	Kitüntetések	12		
Országos állatteny. értekezlet	17	Középfoku iskolákban a madarak és fák napja	12		
O. Á. V. E. vagyonmérlege	33	Köszönet a tanfőtábornak	22		
O. Á. V. E. zárszámadása	33	Köz- és nagygyűlés	26		
Ősz madara. Tafferner B.	70	Körleveleink a madarak és fák napja ügyében	26		
Pásztor József könyve	9	Külföldi koholmány	27		
Ragadozó állatok irtása	25	K. Nagy Sándor műve a népkönyvtárakban	46		
Sakuntala. F. Á.	64	Köztelek	56		
Szentendrei lókörház. Dr. Zeőke A.	19	Köpesdy Viktor †	65		
Székesföv. madárvédelme. Guckler K.	12	Lúdtömő készülék	79		
Szövetség teendői	9	Madárvédelmi telep	79		
Szemere Miklós és az ő Confusionáriusa	55	Munkácsi püspök körlevele	5		
The American Humane Association. ▲	31	Madáreliségadomány	5, 13		
Tábori levél az olasz harcsterről. Dr. Garai L.	67	Monostori K. betegeskedik	12		
Télen a nyaralóban. Vargha Gy.	77	Madarak és fák napja a középfoku iskolákban	12		
Választm. és végreh. b. gyűlés 2, 20, 44, 72	33	Megbízottaink 1916. évi igazolványai	13		
Vagyonmérlege az O. Á. V. E.-nek	33	Megbízottak	13		
Vak katonákat vezető kutyák	34, 53, 64	Marhakinzások Bazinban	22, 27		
Vargha Gyula	25, 53, 61, 77	Madarak és fák napjának körlevelei	26, 36		
Zabolavas nélküli kantár	26	Madarak és fák napja a középfoku iskolákban	36		
Zárszámadása az O. Á. V. E.-nek	33	Melasz, mint takarmány	36		
		Monostori Károlyné †	46		

Szövetséges egyesületeink köréből.

Bajai Á. V. E.	22
Beszterce Naszód vm.-i Á. V. E.	13, 65
Békéscsabai Á. V. E.	29
Czellőmölki Á. V. E.	28, 40, 49, 73
Esztergomgyei Á. V. E.	23, 50, 81
Hontvármegyei Á. V. E.	22, 27, 65, 74, 80
Győri Á. V. E.	50, 74
Gyulafehérvári Á. V. E.	29, 39, 81
Kassai Á. V. E.	6, 13, 57, 74, 79
Kecskeméti Á. V. E.	29, 74
Kevevárai Á. V. E.	23
Kolozsvári Á. V. E.	40
Komáromi Á. V. E.	75
Köszegi Á. V. E.	48
Krassó Szőrény vm.-i Á. V. E.	38, 48, 74
Miskolci Á. V. E.	29, 39, 49, 75, 80
Nagybányai Á. V. E.	74
Nyiregyházi Á. V. E.	5, 14, 23, 28, 37, 48
Pápai Á. V. E.	49, 75
Pécsi Mecsek Egyes. madárvédő osztálya	48
Pozsonyi Á. V. E.	37, 74
Resiczabányai Á. V. E.	29, 75
Sárosvármegyei Á. V. E.	14, 29, 81
Soproni Á. V. E.	47
Szegedi Á. V. E.	29, 39, 48, 57
Szentgotthárdi Á. V. E.	5, 28, 38, 57, 74
Székesfehérvári Á. V. E.	50, 74
Szolnoki Á. V. E.	29, 65
Szombathelyi Á. V. E.	57
Temesvári Á. V. E.	37, 57, 75

	Oldal
Hirek.	
Antony Béla dr.	6
Állatvédő találmányra pályázat	14
Állattenyésztésünk helyreállítása	15
Arányi Antalné †	23
Állat. törv. intézkedések Ausztriában	24
Arányi Antal	81
Az „Állatbiztosítás“	31
Állatbiztosító Társaság	40
Ábauj-Torna vm. fa- és madárvédelme	51
Állatvédelmi mese	58
„A természet“	58
Állattenyésztés és állatorvosok	76
Bay Ferencné	6
Bércokcsivitelődik emelése állatkínzással	30
Bécsi állatvédő egyesület	40
Balogh Dénes †	76
Ebzárlatok gyakorisága	23
Eletmentő kutya	30
Ebtenyésztő Egyesület	30, 76
Ebzárlatok szigorítása	58, 76
Erdélyi menekültek állatai	51, 76, 81
Fromm Géza dr.	6
Felolvasás a magyar ebről	4)
Fodor Á. felolvasása	76
Győri állatvédők	40
Hunyadmege főispánjának körlevele	14
Hadi kórházak	31
Hősök ligete	40
Hadi Állatátvevő Bizottság	57, 76, 81
Hősökfalva	76
Kecsketenyésztés	14
Kutyahűsevők	14
Körlevél	14
Kisszebeni fészekodugyártás	23
Kutyamozgósítás	30
Kutyák bejelentése	30
Középiskolai tanulók gazdasági munkában	51
Lépfene elleni védőoltás	24
Londoni hazugság	24
Levél Morvaországból	50
Lendl Adolf dr.	76
Madáritató és fürdő	14
Madárelégéhiány Bécsben	14
Mételykór orvoslása	23
Madárvédelmi közlemények	51
Marhaállományunk védelme	51, 76, 81
Nyolcezer sebesült katona megmentése	76
Orsz. M. Gazd. Egyes.	81
Öt perc minden óra végén	31
Pálya Mátyas †	6
Petroniusz	81
Pozsonyi marhaszállítók	30
Quint József	58
Raitsits Emil felolvasása	40
Sturm Jenő †	5
Szepesi Lapok	51
Székelyföld gerlicéi	76
Tehénvédő szabályrendelet	14
Tejmizériák és kecsketenyésztés	14

	Oldal
Teherviselő lovak a háboruban ...	24
Vasárnapi könyv ...	40, 51
Vontató kutyák ...	7
Vonóállatok nyomorúsága ...	24
Vöröskeresztes kutyákról ...	24, 76
Vöröskeresztes kutyák kiképzése ...	24
Vörös csillag ...	30
V. és ktügyi miniszteriumban változás	40
Vak katonákat vezető kutyák ...	51

Irodalom.

Barabás Samu: A bibliás ember és a kis madarak ...	23
Csörgey Titus: Aquila 1915.	66
Csörgey Titus: A fészekodvak ügye a háboruban ...	14
Fodor Árpád: A madarak és fák napjáról szóló iskolai jelentések VI-ik évkönyve ...	50
Gyermeknapról 1917.	14, 75
Koppély Géza: A tejmizériák és a kecsketenyésztés ...	00
Koncs Sándor: Gyümölcsstermelésünk biztosítása ...	00
Német á. v. egyesületek szövetségének naptára ...	14
Orsz. állattenyésztési értekezlet naplója	40
Orkonyi Ede dr.: Jelentés a fiatalokruak szegedi felügyelő hatóságának 1915. évi működéséről ...	40
Pásztor József: Négylábu bajtársaink ...	6
Protestáns Árvaházi Képes Naptár ...	6
Róna Jenő: Növénytan olvasókönyv	50
Tátray János: A ragadozó és fertőző állati betegségek ...	6
Tierschutzkalender ...	14
Utmutatás olajok magvak termeléséhez	30
Utmutatás a gazd. tudósítókknak 1916.	66
Vargha Gyula költeményei ...	30
Vadászat és Állatvilág ...	30
Veverárné: Színjáték a madarak és fák napjára ...	23
Zimmermann Agoston dr. A pata ápolása ...	6

Külföld.

Állatvédelmi múzeum Bécsben ...	59
Állatszámolás a német birodalomban ...	68
Amerikai folyóiratokból ...	68
Angol katonalovak ...	31
Barbárok és nem barbárok ...	68
Bécsi állatvédő egyesület ...	59
Bécsben megszüntették az ebek pórán vezetését ...	59
Bécsi Práterben ...	82
Bécsben kutyahús fogyasztása ...	82
Bécsben állatvédő őrzőjáratok ...	51
Bikaviadalok Mexikóban ...	68

	Oldal
Hadikutyák a Karsztban ...	60
Hindenburg kutyái ...	52
Kölni á. v. e. ...	82
Kutyaadó Zürichben ...	31
Legbátrabb bolgár és az ő hű lova ...	68
Müncheni templomok galambjai ...	60
Mit vár a porosz hadgyimnázter az állatvédőktől? ...	31
Német birodalmi á. v. e.-ek szövetsége	60
New-Yorkban szájkosár ...	51
Olasz kultúrkép ...	68
Szégyenfolt a madarak üldözése ...	52

Különlélek.

Állatok evés közben ...	7
Ajax, a vöröskeresztes kutya ...	8
Állatkínzó fogalma ...	8
Állatkórházban jelentkező ló ...	67
Agyúzás hatása az állatokra ...	76
Belgák vak madarai ...	8
Csonttörések ...	7
Elhagyott kutyák ...	15
Fehér kutyák és macskák siketségéről	15
Gréte nevetett és meghalt ...	67
Hóhér légy ...	82
Humor ...	16
Hű juhász kutya ...	8
Karácsonyfa, mint madáretető ...	81
Karórágás oka ...	52
Káros állatok vannak-e ...	52
Kölni kocsisiskola ...	7
Kutyahűség ...	15
Katona- és ló a háboruban ...	31
Kutya megértése ...	82
Lányok nem szedik ki a fészeket ...	82
Legyek ellen való védekezés ...	31, 76
Lovak farkának megcsontkítása ...	8
Lovak és a háború ...	15, 31
Lovagló madarak ...	52
Lószerszámok rézdiszítései ...	67
Ló kivétel Amerikából ...	67
Ló szegbehágása ...	68
Lovak teherbírása ...	76
Mozdony és ló ...	82
Marha szoktatása engedelmességre	7
Macskák is búsulnak meghalt gazdájuk után ...	8
Megkerült papagály ...	15
Miért nem fárads el a ló állás közben	15
Német katonalovak ...	7
Önzés és állatvédelem ...	8
Roszlav evő lovak ...	7
Szeretet az állatvilágban ...	81
Sötét istálló ...	16
Telivérlovak ára Amerikában ...	67
Tyukok betegsége ...	82
Ugatas ...	52
Vannak-e káros állatok? ...	52
Vöröskeresztes kutyák ...	7

Kérelmek.

Kiméljük — kivált a téli zord időben — igavonó állatainkat!
Téli vasalásról, az utak felszórásáról, takarókról gondoskodjunk!
Akadályozzuk meg az állatkínzásokat!
A madarak etetéséről se feledkezzünk meg!
Fizessük meg a tagsági díjat és szerezzünk új tagokat!

